

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Laus agriculturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Apparet, quid signa ferant. Ventura potestas
 Claruit Alcanio, subita cùm luce comarum
 Innocuus flagraret apex, Phrygióque volutus
 Vertice, fatalis redimiret tempora candor.

De hac animi flammula Petrarcha Dial. 41. Sic inquit, habet omnes qui sunt, & qui erunt, aut fuerunt virtutibus clari, non posse unum ingenium accendere, nisi aliqua intus in animo scintilla sint, quae Praeceptoris spiritu excitata & adjuncta generosum disciplinæ fomitem arripiant; alioquin algidum in cinerem nequicquam flabis. Natura parvos nobis igniculos dedit, ait Tullius, qui corruptelâ malæ consuetudinis extinguuntur. Graviter M. Antonius Muretus lib. 2. Ethic. Ad virtutem nos natura gignit, doctrina excitat, consuetudo perducit. Non enim est dubium, quin semina & igniculi quidam nobis insint à natura, usque eò, ut naturali quadam inclinatione alium ad alias virtutes propensorem esse videamus. Atque hac de re loquitur Aristoteles lib. 6. Ethic. & illa *principia*, virtutes naturales, aut virtutes inchoatas vocat. Sed semina illa facillè eliduntur, nisi excolantur; igniculi illi facillè extinguuntur, nisi foveantur. Conqueritur Tullius. 3. Tuscul. Sunt ingenijs nostris, inquit, semina innata virtutum, quæ si adolescere liceret, ipsa nos ad beatam vitam natura perduceret. Nunc autem simul atque editi in lucem, susceptique sumus, in omni continuo pravitate, & in summa opinionum perversitate versamur. Adsonat Plato lib. 2. de legib. Assuecat ergo pueritia dolore ac voluptate rectè moveri, ut à principio usque ad extremum vitæ rectè oderit, quæ odisse oportet, & amet, quæ amanda sunt. Ergo prima ætas riguo lactis imbre ad scientiam, & igneo mentis vigore ad probitatem est educenda. Id quod religiosus Scriptor hanc adducens fabulam monuit: Immortalitas, ait, nobis curanda est, seu lacte sit opus, seu igne: sive animus eruditione nutriendus sive exercendus pietate. Drexel in Trismeg. lib. 3. c. 1. Rursus per has animarum scintillas intelligas, nihil quantumvis parvum in educatione contemnendum. Quid scintillâ tenerius? uno flatu dispelles, quid validius flammâ è scintilla nata? arserunt hac integræ urbes & ingentia nemora, nam

Neglecta solent incendia sumere vires.

Id de pueritia cogita, cujus primæ scintillæ in magnas vitiorum flammæ erumpent, nisi principijs obstetur.

III. (c) Triptolemus artem colendæ terræ à Cerere edoctus est, salubri documento, quanti facienda agricolatio, quæ divinam habet ori-

(c) *Laus agricultura.*

ginem;

riginem; quaque ratione Juventus sit ad laborem affuefacienda, præsertim fructuosum & innocentem, qualis est agricultura, de qua Cicero. 1. Offic. Omnium rerum, ex quibus aliquid exquiritur, nihil est agriculturâ melius, nihil dulcius, nihil homine libero dignius, nihil publicæ rei utilius. Siracides monet cap. 7. *Non oderis laboriosa opera, & rusticationem creatam ab altissimo.* Est hæc commendatio rei rusticæ 1. Labor excludit otium, malorum omnium fontem & originem. 2. Labor est hominis proprium, nam ad eum nascitur, ut avis ad volatum. Job. 5. 3. Labor vegetat ac roborat corpus simul & animum. 4. Agriculorum vita ad innocentiam, patientiam, fortitudinem exercet. Optimi quondam milites ab aratro vocabantur. De agriculturæ felicitate Maro. 2. Georg.

O fortunatos nimium, sua si bona norint
Agricolas, quibus ipsa procul discordibus armis
Fundit humo facilem victum justissima tellus.

Quo loco plures vitæ rusticæ laudes enumerat Poëta. Prima est *quies* hujus vitæ, secunda à bello, tumultibus, negotijs: perpetua pace ac tranquillitate abundans. Secunda rusticorum *simplicitas*, ab omni fraude & dolo aliena. Tertia, *abundantia*. Quarta, *jucunditas*. Quinta, *frugalitas*. Sexta, virtus & religio, unde Astræa seu Justitia seu Virtus, terras exosa, ultimò omnium ad rusticos divertit, & ab his ad cœlum recessit, Poëta canente

----- extrema per illos

Justitia excedens terris, vestigia fixit.

IV. (d) Notandum, Triptoleum curru sublimem, longè supra terras evehctum fuisse. Est enim labor dux ad virtutem, cujus ut cœlestis est origo, sic per illam est ad cœlum via. Possis huc applicare illam in Zodiaco sidereo rutilantem virginem, quæ manu sinistra *spicam* tenet, ut intelligas laborem (præsertim terram colentium, & agros aratro exercentium) esse incontinentiæ antidotum, & malarum cupiditatum remedium. Inter præfatos anachoretas vulgatissimo ferebatur adagio: laborantem ab uno solo dæmone vellicari; desidem & cessatorem à plurimis exagitari. Quid, quòd hac per aërem vecturâ significetur, ita curandum *solum*, & rei augendæ, etiam per honestos labores studium, ut animus tamen sudore corporis ac pulvere non opprimatur, sed è fatigatis quoque membris, liber ad cœlum subvolet. Sic enim, ait D. Gregorius, curanda sunt temporalia, ut non amittamus æterna. Tal-

X 2

pæ

(d) *Commendatio laboris.*